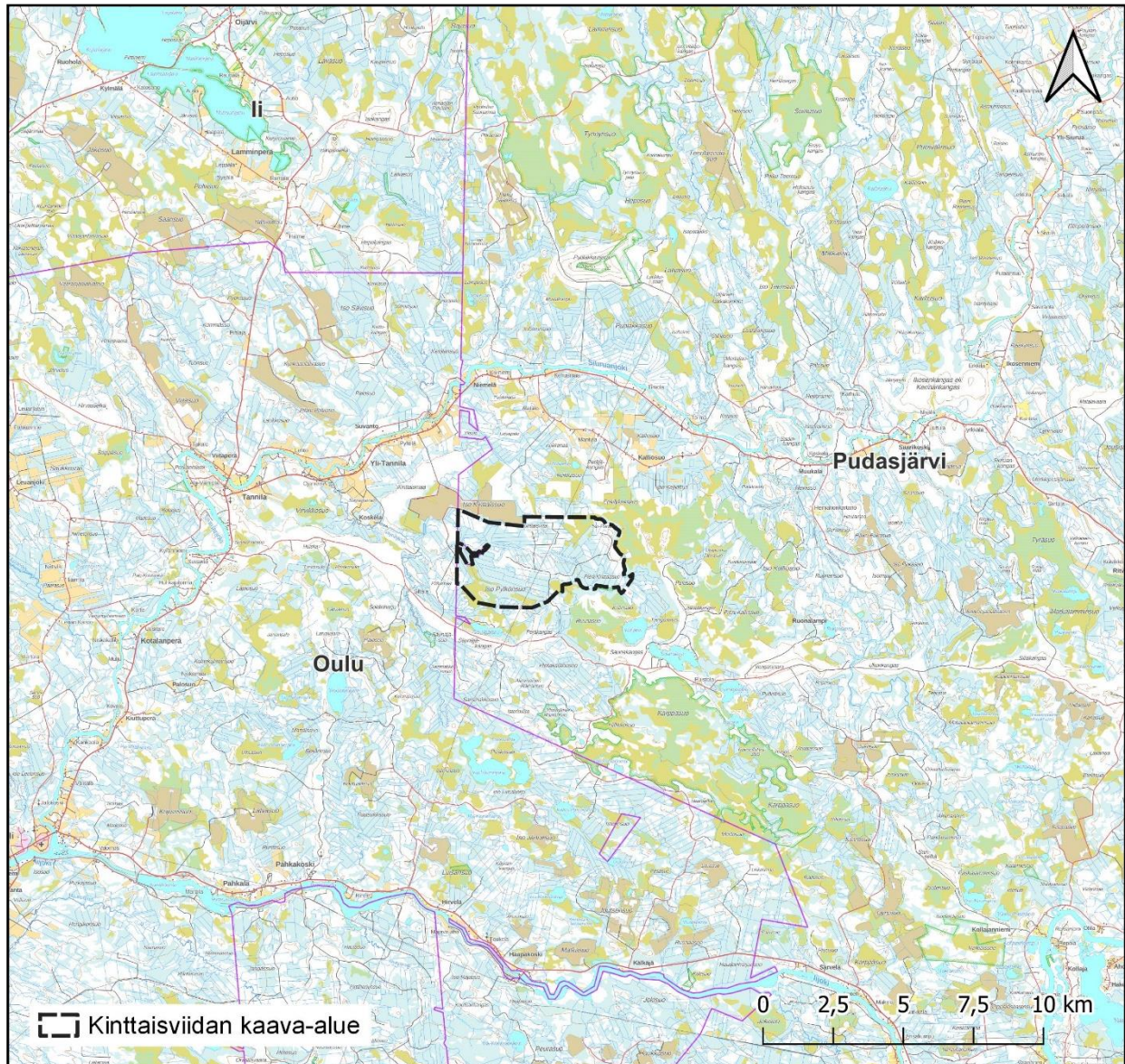

Kinttaisviidan tuulivoimaosayleiskaava

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Pudasjärven kaupunki

16.4.2025

SITOWISE

SISÄLLYSLUETTELO

1	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS).....	3
2	YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY (YVA)	3
3	SUUNNITTELUALUE	3
4	SUUNNITTELUN TAVOITTEET	4
5	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	5
6	LAADITTAVAT SELVITYKSET	20
7	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	21
8	OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN	21
9	TAVOITEAIKATAULU	24
10	YHTEYSTIEDOT	24

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelu-työn lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) tarkennetaan tarvittaessa kaavatyön edetessä.

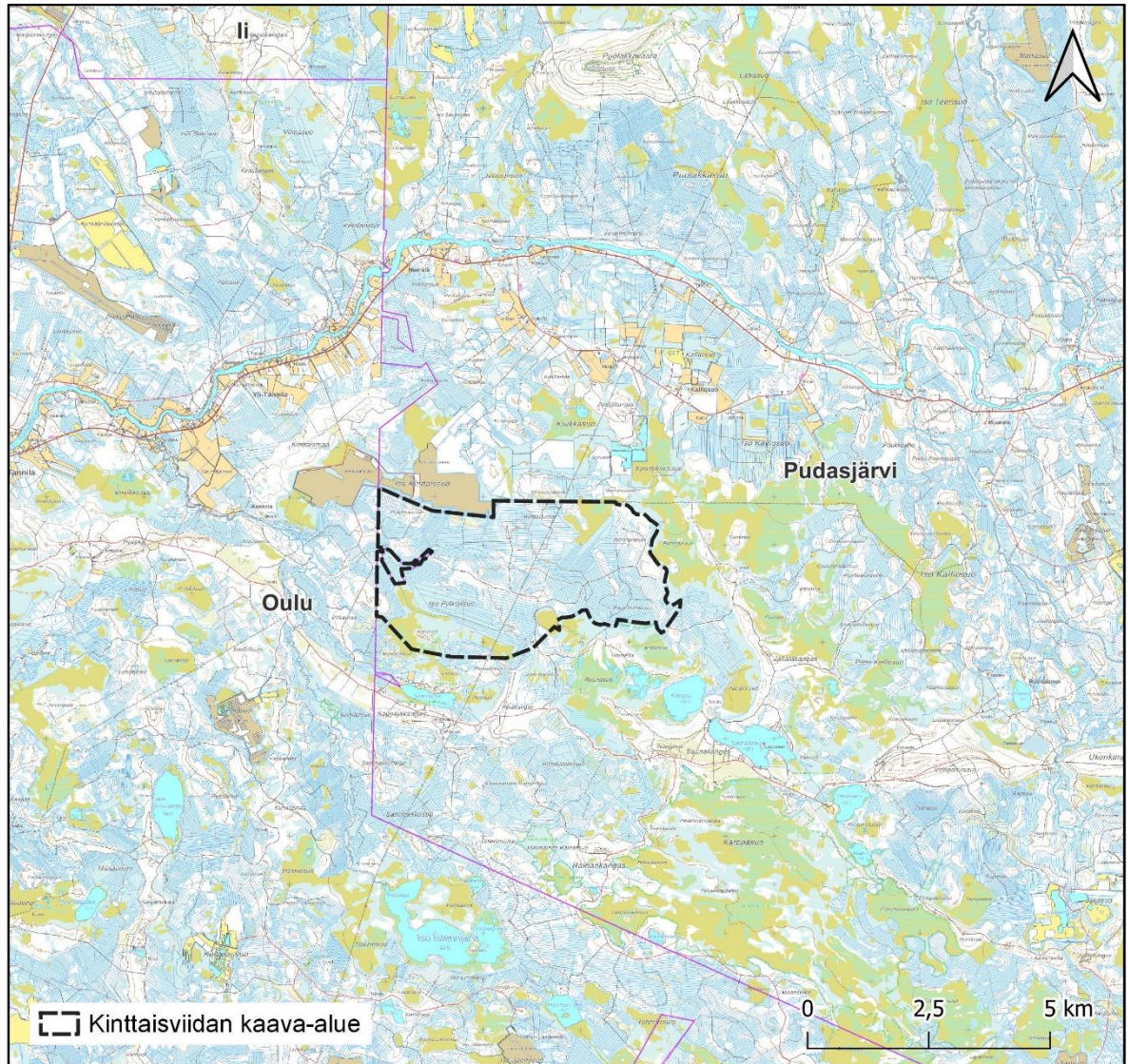
2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Metsähallitus suunnittelee tuulivoimahanketta, josta tehdään YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi samaan aikaan, kun alueelle laaditaan kaavaa. Vaikka YVA toteutetaan samanaikaisesti kaavan laatimisen kanssa, osayleiskaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) toteutetaan erillisinä prosesseina. YVA-menettelyssä tutkitaan Kinttaisviidan hankekokonaisuutta. Hanke koostuu tuulivoimatuotantoon suunnitellusta alueesta sekä sähkönsiirtoreittivaihtoehdoista. YVA-menettelyn VE1-vaihtoehto koostuu 11 tuulivoimalasta ja VE2-vaihtoehto koostuu 9 tuulivoimalasta. Hankkeen tuottaman sähkön siirto valtakunnalliseen sähköverkkoon pyritään toteuttamaan yhteistyössä muiden lähialueiden hankkeiden kanssa 400 kV ilmajohtona Hervan tai Isokankaan sähköasemalle. Jos Kinttaisviita toteutuu ainoana hankkeena, sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona Hervan sähköasemalle.

3 Suunnittelualue

Kinttaisviidan suunnittelualue sijaitsee Pudasjärvellä noin 35 kilometriä Pudasjärven keskustasta luoteeseen Pudasjärven ja Oulun kaupunkien rajalla. Kinttaisviidan kaavoitettava alue on noin 1600 hehtaaria.

Kaavoitettava alue on pääosin talousmetsää ja ojittettua suota sekä ojittamattomia suoalueita. Alueella on olemassa olevaa metsäautotiestöä. Kaava-alueen metsäpalstat ovat Metsähallituksen ja yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Kuva 3.1. Kaava-alueen sijainti ja raja-
aus.

4 Suunnittelun tavoitteet

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa enintään 11 tuulivoimalan sekä niihin liittyvien yhdys- ja huoltoteiden sekä sähköaseman, akkuvaraston ja maakaapeleiden rakentaminen laatimalla AKL:n 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Suunniteltujen tuulivoimaloiden korkeus on enimmillään 320 metriä ja voimaloiden yksikköteho enimmillään 10 MW.

Hankkeen tavoitteena on lisätä Suomen uusituvan energiatuotannon kapasiteettia sekä lisätä tuulivoimalla tuotetun energian määrää ja vastata siten omalta osaltaan Suomen ilmastopoliittisiin tavoitteisiin. Kinttaisviidan kaava-alue sijoittuu vireillä olevan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja ilmastotietokartan toisessa ehdotuksessa (10.2.2025) osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Toteutuessaan tuuli- ja aurinkovoimahanke vastaa osaltaan maakuntakaavan, Pohjois-Pohjanmaan ilmastotietokartta 2021–2030:n sekä Pohjois-Pohjanmaan energiasuunnitelman tavoitteisiin.

5 Suunnittelun lähtökohdat

5.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Tämän kaavan suunnitteluun vaikuttavat ainakin seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen

Tehokas liikennejärjestelmä

- Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen väliin jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.
- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavallvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden säilymisestä.

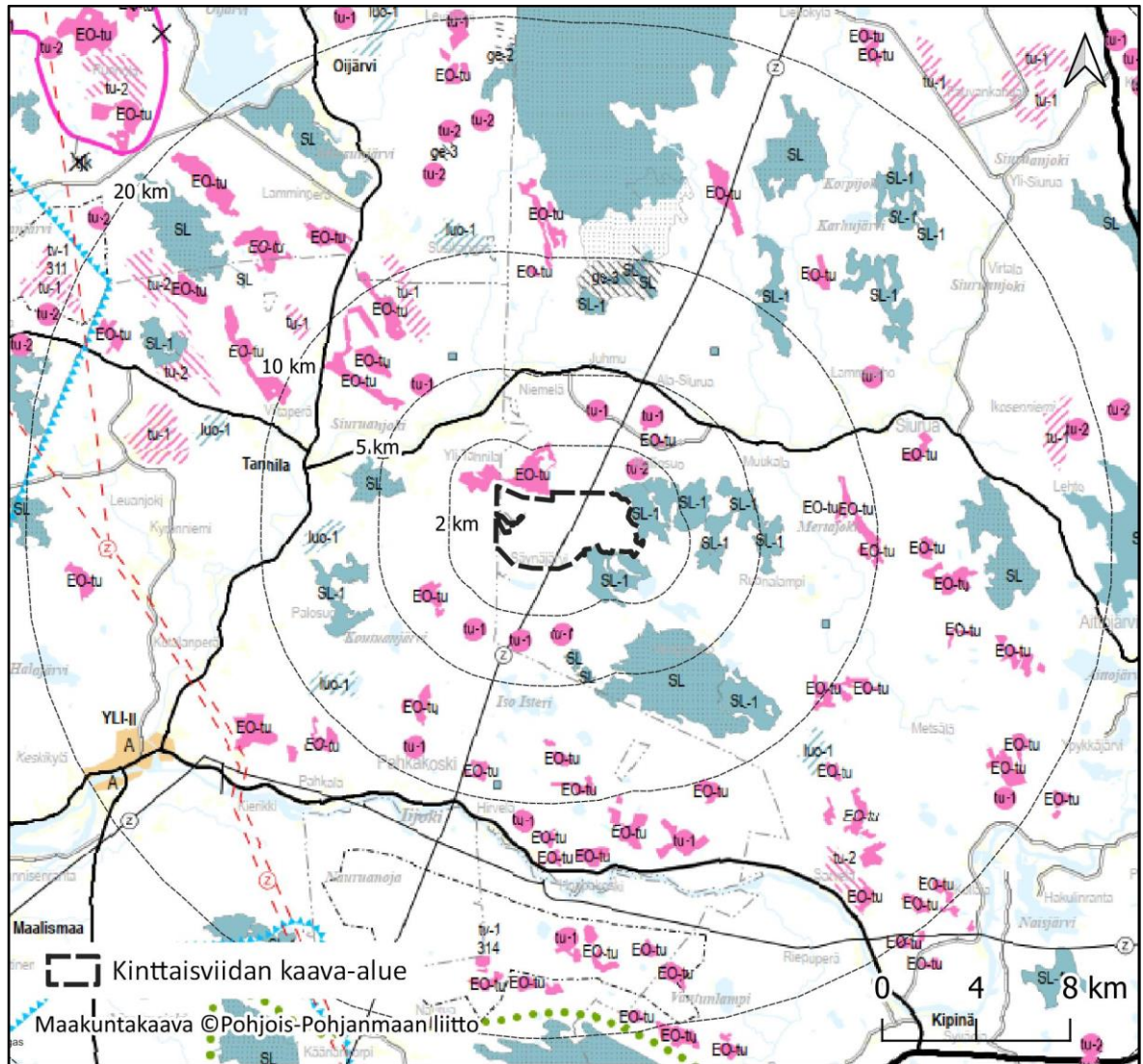
Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin, niin että tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.
- Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

5.2 Maakuntakaavat

Pohjois-Pohjanmaalla lainvoimaisia ovat Pohjois-Pohjanmaan 1.–3. vaihekaavat sekä Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava.

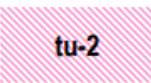
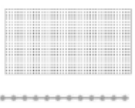
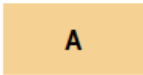
Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava 1

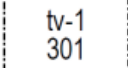
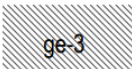

Kuva 5.1 Ote Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavasta 1 (23.11.2015). Osayleiskaava-alueen sijainti on osoitettu maakuntakaavan päälle mustalla katkoviivalla.

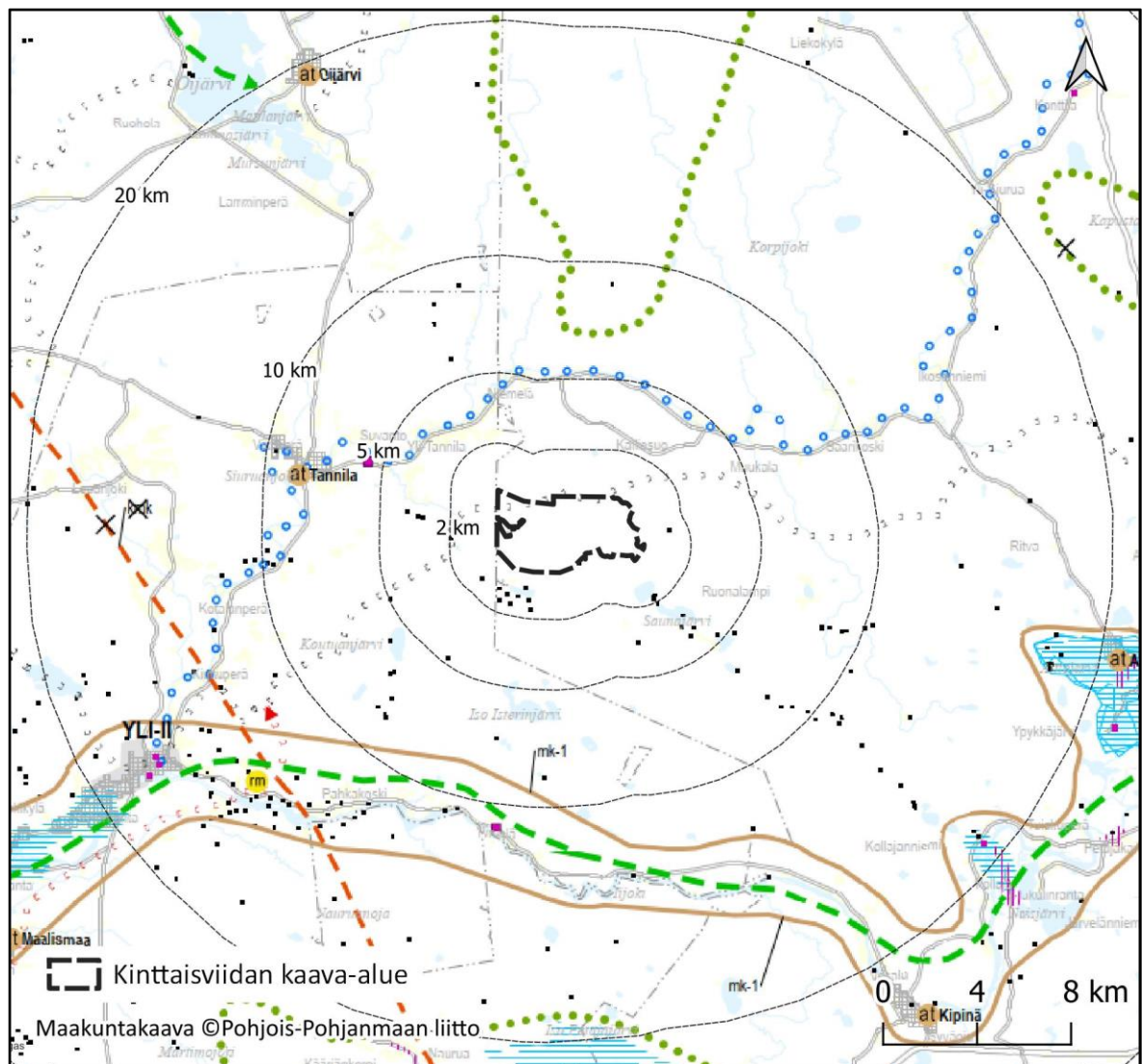
Kaava-alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava, joka on saanut lainvoiman maakuntavaltuuston päätöksellä 2.12.2013. Kaava-alueen läpi pohjoiseteläsuunnassa on osoitettu pääsähköjohto (400 kV ja 220 kV). Kaava-alueeseen rajautuu etelä- ja itäpuolelta luonnonsuojelualueet (SL-1) sekä pohjoispuolelta turvetuotantoalue (EO-tu). Kaava-alueen läheisyyteen (viiden kilometrin etäisyydellä) on merkitty lisäksi turvetuotantoon soveltuvia alueita (tu-1, tu-2), luonnonsuojelualueita (SL) sekä Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita. Muita merkintöjä noin 20 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta on seututie, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suolu (luo-1), taajamatoimintojen alue (A), ohjeellinen pääsähköjohto 400 kV ja 220 kV, pääsähköjohto 110 kV, tuulivoimaloiden alue, poronhoitoalue, luonnon monikäyttöalue ja tuuli- ja rantakerrostuma.

Taulukko 5.1 Kaava-alueelle ja sen lähialueelle osoitetut Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakunta-kaavan kaavamerkinnot ja määräykset (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2015).

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄ SUOALUE Merkinnällä osoitetaan sellaisia suoalueita, joilla osassa suoaluetta on todettu olevan maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että otetaan huomioon alueen luontoarvot.
	TURVETUOTANTOALUE Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.
 	TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.
 	TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE Merkinnällä osoitetaan suoalueita, jotka soveltuvat pääosin turvetuotantoon. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon luonnonarvot, vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.
  	LUONNONSUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää AKL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto. SL-1 merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitettuja suoalueita. Alueella on voimassa AKL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. Suojelumääräys: Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin suon vesitaloutta muuttaviin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa kunnes suojelualue perustetaan, kuitenkin enintään 5 vuotta tämän maakunta-kaavan lainvoimaiseksi tulosta. Määräys ei koske alueellisesti tärkeää pohjavedenhankintaa.
	NATURA 2000 –VERKOSTOON KUULUVA ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.
	TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita. <u>Suunnittelumääräykset:</u>

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alueiden käyttöönottojärjestyksessä ja mitoituksessa kiinnittää erityistä huomiota vaihtoehtoisten aluekokonaisuuksien toiminnallistaloudelliseen edullisuuteen, ympäristön laatuun ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla sekä taajaman ydinalueen kehittämistä toiminnallisesti ja taajamakuvallisesti selkeästi hahmotuvaksi keskukseksi. Maankäyttöratkaisuissa tulee pyrkiä hyvään energiatalouteen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kannalta edulliset vyöhykkeet taajamarakenteen kehittämisen perustaksi. Yksityiskohtaisempiin kaavoihin tulee sisällyttää periaatteet uudisrakentamisen sopeuttamisesta rakennettuun ympäristöön. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät. Taajaman merkittävä laajentaminen päätien toiselle puolelle yksityiskohtaisemman kaavaan perustuen edellyttää turvallisten yhteyksien järjestämistä päätien poikki. Maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon tulvariskialueet ja tulvien hallintasuunnitelmat sekä varautua sään ääri-ilmiöiden vaikutuksiin.
	TUULIVOIMALOIDEN ALUE Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
	TUULI- JA RANTAKERROSTUMA
	LUONNON MONIKÄYTTÖALUE Merkinnällä osoitetaan virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luontokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota arvokkaiden luontoalueiden virkistyskäyttömahdollisuuksien edistämiseen, niiden välisten reitistöjen muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen.
	PORONHOITOALUE <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueiden käytön suunnittelussa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset. Turvetuotantoa suunniteltaessa on oltava yhteydessä paliskuntiin, ja metsänuudistamisessa sekä matkailutoimintojen sijoittamisessa on otettava huomioon porotalouden tärkeät kohteet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat.

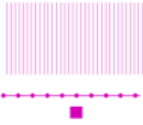
Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava 2

Kuva 5.2 Ote Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavasta 2 (7.12.2016). Osayleiskaava-alueen sijainti on osoitettu maakuntakaavan päälle mustalla katkoviivalla.

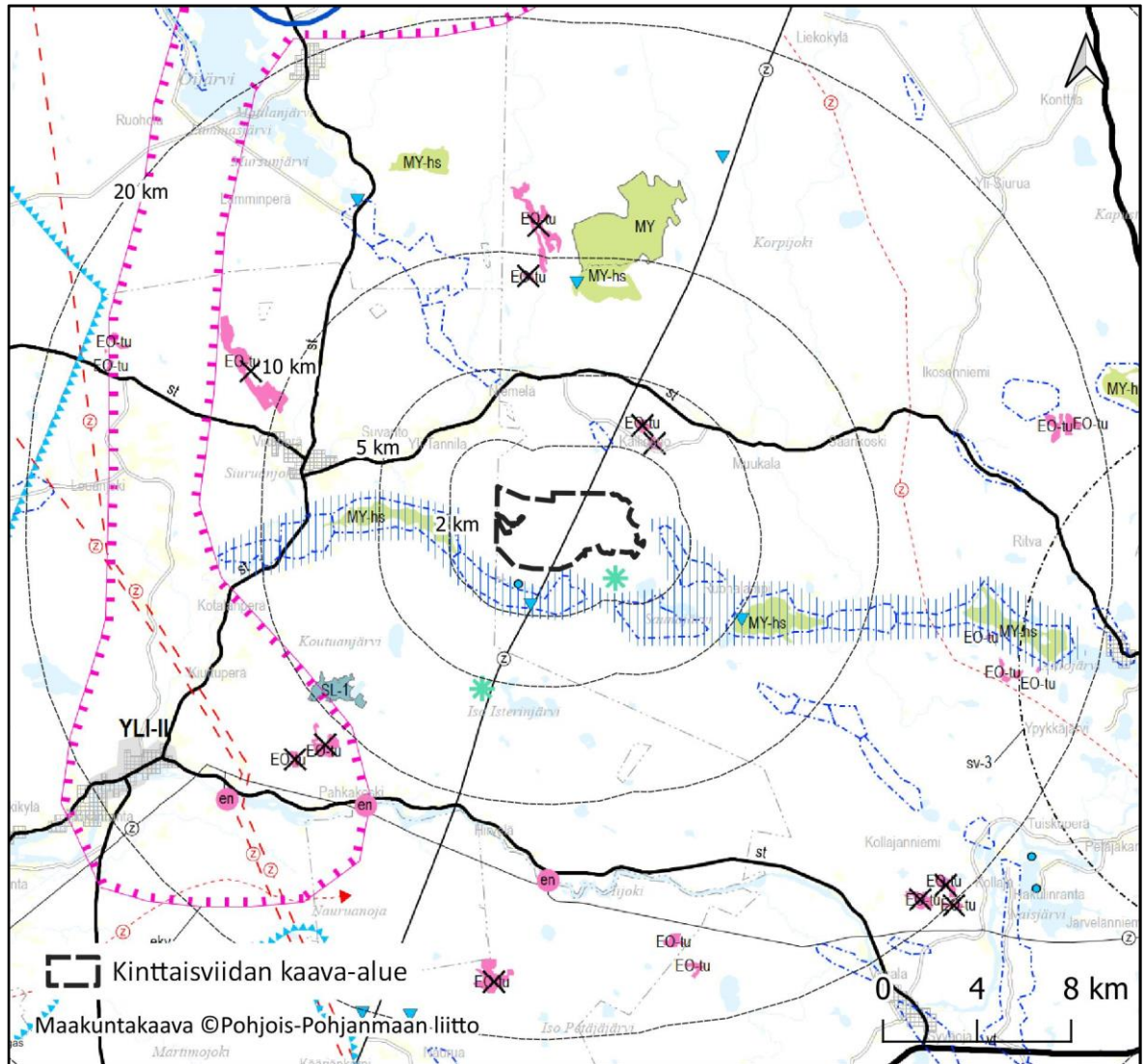
Kaava-alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava, joka on saanut lainvoiman maakuntavaltuuston päätöksellä 7.12.2016. Kaava-alueelle on osoitettu itälänsisuuntainen moottorikelkkailureitti tai -ura. Viiden kilometrin etäisyydelle on merkitty useita muinaismuistokohteita ja tärkeä melonta- tai vesiretkelureitti. Muita maakuntakaavaan osoitettuja merkintöjä 20 kilometrin etäisyydellä on kylä (Tannila), maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, maaseudun kehittämisen kohdealue, viheryhteystarve, luonnon monikäyttöalue, matkailupalvelujen keskus, moottorikelkkailun yhteysreitti sekä maakunnallisesti arvokas maisema-alue ja valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Taulukko 5.2 Kaava-alueelle ja sen lähialueelle osoitetut Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakunta-kaavan kaavamerkinnot ja määräykset (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2016).

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita. <u>Kehittämisperiaatteet:</u> Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunnittelmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna. Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestävään käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle.
	KYLÄ Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan sovitamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottavaksi kohtaamispaikaksi. Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksien läheisyyteen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.
	MUINAISMUISTOKOHDE Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset. <u>Suunnittelumääräys:</u> Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
	MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat alueelliset rakennetut kulttuuriympäristöt ja tieosuudet. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön maakunnallisten arvojen säilymistä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettu kulttuuriympäristö ja sen ominaislaatu. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 –selvitykseen kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.
	LUONNON MONIKÄYTTÖALUE Merkinnällä osoitetaan virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luontokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota arvokkaiden luontoalueiden virkistyskäyttömahdollisuuksien edistämiseen, niiden välisten reittien muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen.
	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston periaatepäätöksen (1995) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	<u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-alueityöryhmän mietintö II (Mietintö 66/1992, ympäristöministeriö, 1993) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.
	MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE, JOTA ON EHDOTETTU VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAKSI Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, joita on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi (Ympäristöministeriö, MAPIO-työryhmä, 11.1.2016). <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota kaavaselostuksen luvussa 3.2.1. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.
	MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (päivitysinventointi 2013–2015). <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. 4 Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota selvityksessä Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi (Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:86, 2015) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.
	MOOTTORIKELKKAILUREITTI TAI -URA Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.
	TÄRKEÄ MELONTA- TAI VESIRETKEILYREITTI Merkinnällä osoitetaan ylimaakunnallisia melonta- tai vesiretkeilyreittejä pääjokiuomien ulkopuolella.
	VIHERYHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä. <u>Suunnittelumääräys:</u> Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskuksiin, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.
	MOOTTORIKELKKAILUN YHTEYSTARVE
	MATKAILUPALVELUJEN KESKUS Merkinnällä osoitetaan matkailupalvelujen keskittymiä ja kehittämiskohteita.

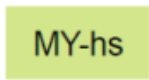
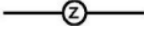
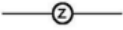
Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaava 3

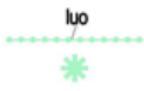
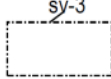

Kuva 5.3 Ote Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavasta 3 (17.1.2022). Osayleiskaava-alueen sijainti on osoitettu maakuntakaavan päälle mustalla katkoviivalla.

Kaava-alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava, joka on saanut lainvoiman maakuntavaltuuston päätöksellä 11.6.2018. Kaava-alueelle on osoitettu pääsähkjohto (400 kV ja 220 kV). Kaava-alueen eteläosaan rajautuu pohjavesialue ja tärkeä pohjavesivyöhyke. Viiden kilometrin etäisyydellä muita merkintöjä on arvokas harjuaalue (MY-hs), seututie (st), poronhoidon kannalta erityisen tärkeä kohde tai aita, perinnemaisemakohde ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Muita maakuntakaavaan osoitettuja merkintöjä 20 kilometrin etäisyydellä on pääsähkjohto 110 kV, ohjeellinen pääsähkjohto 400 kV ja 220 kV, ohjeellinen pääsähkjohto 110 kV, pääsähkjohtojen yhdystarve, energiahuollon alue, luonnonsuojelualueita (SL-1), turvetuotantoalueita (EO-tu), maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, mineraalivarantoalue ja poronhoitoalue.

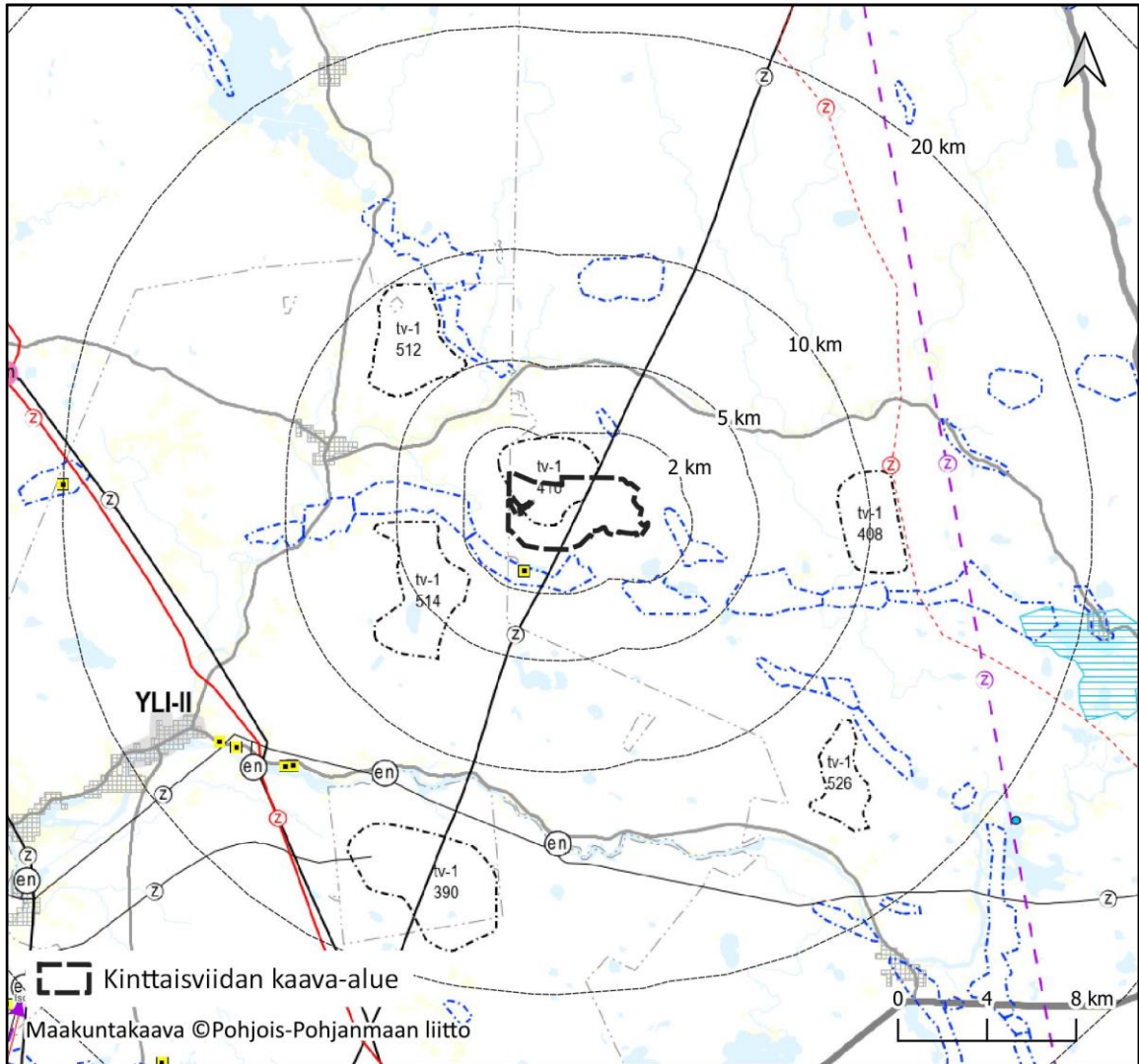
Taulukko 5.3 Kaava-alueelle ja sen lähialueelle osoitetut Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakunta-kaavan kaavamerkinnot ja määräykset (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2018).

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.
	ARVOKAS HARJUALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston hyväksymän valtakunnallisen harjajensuojeluohjelman mukaiset harjalueet ja muut vähintään seudullisesti arvokkaat harjalueet. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tai muinaisjäänneitä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia.
	PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV ja 220 kV
	OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia.
	OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia.
	PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV
	PÄÄSÄHKÖJOHDON YHDYSTARVE Merkinnällä on osoitettu sähköverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet sekä kaavan laatimisvaiheessa toteutumiseltaan epävarmojen tuulivoima-alueiden sähkönsiirtoyhteydet.
	ENERGIAHUOLLON ALUE Merkinnällä osoitetaan maakunnan energihuollon kannalta tärkeät voimalat ja suurmuuntamoiden alueet. <u>Suunnittelumääräys:</u> Vesivoimalaitosten yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaeluskalojen nousuesteen poistamiseksi tarvittavan kalatien rakentaminen.
	MINERAALIVARANTOALUE Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja. Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivyöhykkeellä on erityistä yhteensovittamisen tarvetta esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa. <u>Kehittämisperiaatteet:</u> Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.
	TÄRKEÄ POHJAVESIVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan laajoja, useista pohjavesialueista muodostuvia vyöhykkeitä, jotka soveltuvat pohjaveden ottamiseen maakunnallista tai seudullista tarvetta varten

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE Merkinnällä osoitetaan suojelualueiden ulkopuolella olevia tärkeitä lintualueita sekä muita luontoarvoiltaan merkittäviä alueita. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden liittyvät arvot ja niiden säilymisen edistäminen.
	PERINNEMAISEMAKOHDE Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä perinnemaisema- ja perinnebiotooppikohteita. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueiden suunnittelussa ja käytössä tulee edistää kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilymistä. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava ao. viranomaiselle valtion aluehallintoviranomaiselle ja museo- viranomaiselle tilaisuus antaa lausunto.
	TURVETUOTANTOALUE Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.
	PORONHOIDON KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ KOHDE TAI AITA Merkinnällä osoitetaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä kohteita tai aitoja. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden ja alueiden säilyminen.
	SEUTUTIE, YHDYSTIE TAI PÄÄKATU Merkinnällä osoitetaan liikennejärjestelmän kokonaisuuden kannalta merkittävät seututiet, yhdystiet tai pääkadut.
	SUOJA-ALUE / LENTOLIIKENTEEN VARALASKUPAIKKA Lisämerkinnällä -2 osoitetaan tieverkkoon kuuluvan varalaskupaikan suoja-alue. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentoliikenteen varalaskupaikasta johtuvat maankäytön rajoitukset. Suunniteltaessa rakentamista alueelle tulee puolustusvoimille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Alueen maankäytön suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaistiestön toteuttamiseen. Lisämerkinnällä -3 osoitetaan aluetta, jolla on voimassa lentoliikenteen varalaskupaikasta johtuvia rajoituksia. Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentoliikenteen varalaskupaikasta johtuvat maankäytön rajoitukset. Lentoes-teen muodostavista mastoista ja rakenteista on pyydettävä puolustusvoimien lausunto sekä ilmailulain 864/2014 158 § mukainen lausunto Trafilta.
	PORONHOITOALUE <u>Suunnittelumääräys:</u> Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttava alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat, Valtion maiden käytön osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA Merkinnällä osoitetaan Natura 2000-verkostoon sisältyviä alueita, joiden ympäristöarvojen turvaaminen on tarkoitus toteuttaa metsälain nojalla.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen on aloitettu 2021 ja sen luonnosaineisto on ollut nähtävillä 8.8.–23.9.2022 välisenä aikana. Ehdotusvaiheen aineisto on ollut nähtävillä 23.9.–24.10.2024. Alkuperäisen tavoitteen mukaan vaihemaakuntakaava oli tarkoitus viedä maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn joulukuussa 2024, mutta runsaan palautteen, sen edellyttämien työneuvottelujen ja kaava-aineiston täsmäntämistarpeen takia kaavaehdotus asetettiin uudelleen nähtäväksi 17.2.–21.3.2025 väliseksi ajaksi. Tavoiteaikataulun mukaan maakuntavaltuusto käsittelee vaihemaakuntakaavan hyväksymistä kokouksessaan toukokuussa 2025.

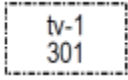

Kuva 5.4 Ote vireillä olevasta Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisesta ehdotuksesta 10.2.2025. Osayleiskaava-alueen sijainti on osoitettu maakuntakaavan päälle mustalla katkoviivalla.

Kinttaisviidan kaavoitettavan alueen länsiosaan on osoitettu kaavaehdotuksessa tuulivoimaloiden alue (tv-1). Kaava-alueen läpi pohjoiseteläsuuntaan on merkitty voimajohto 400 kV ja 220 kV. Kaava-alueen ympärille on merkitty pohjavesialueita. Viiden kilometrin etäisyydelle on osoitettu valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen alue. Muita maakuntakaavaan osoitettuja merkintöjä 20 kilometrin etäisyydellä on voimajohto 110 kV, uusi voimajohto 400 kV, voimajohdon yhdystarve sekä valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

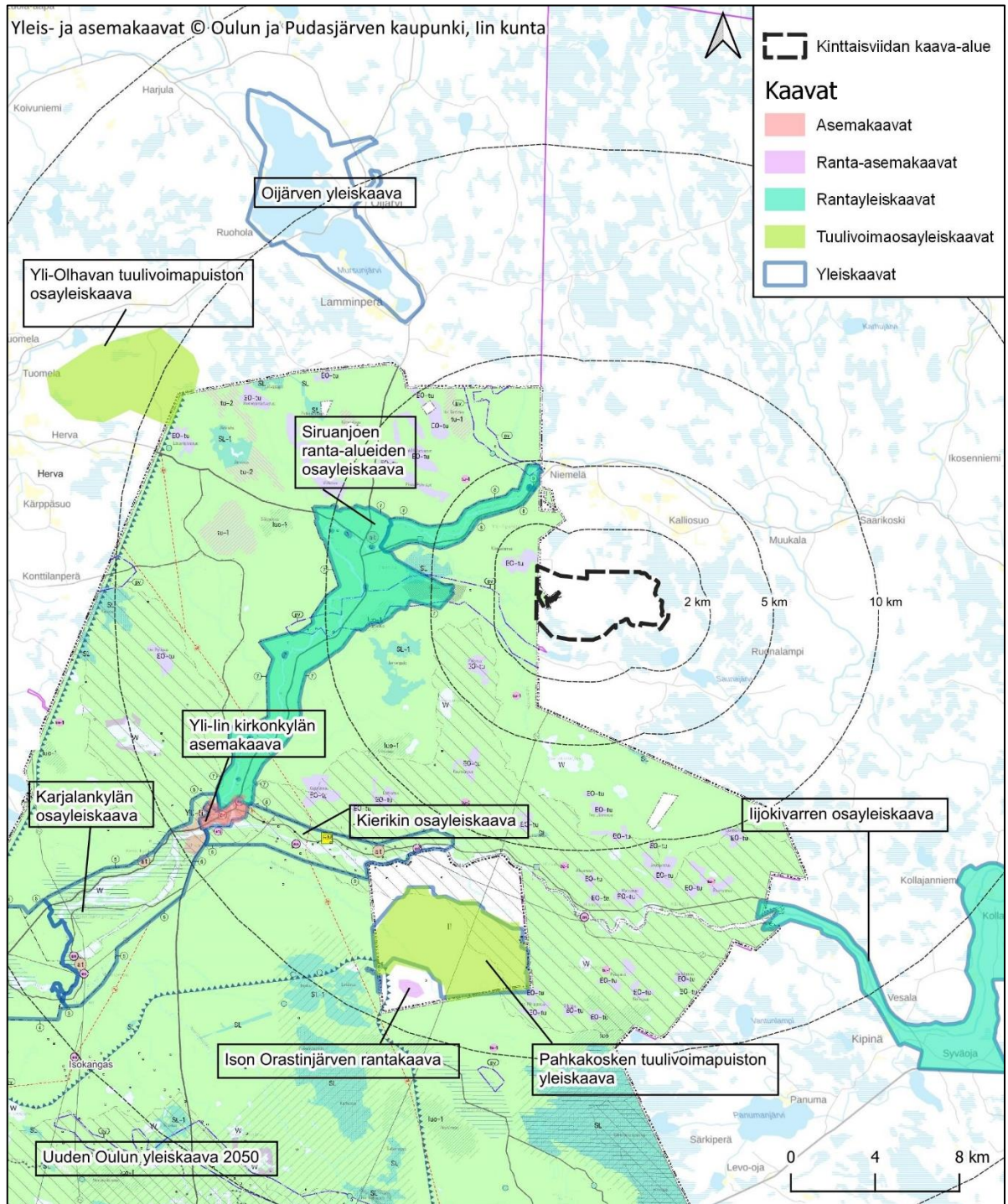
Maakuntakaavassa on lisäksi yleisiä määräyksiä liittyen tuulivoimaloiden rakentamiseen, jotka ohjaavat tarkempaa suunnittelua.

Taulukko 5.4 Kaava-alueelle ja sen lähialueelle (20 km) osoitetut Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavamerkinnät ja määräykset (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2024).

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	TUULIVOIMALOIDEN ALUE Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa AKL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden tuulivoimahankkeet ja yhteisvaikutukset. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (1-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet sekä sekä pohjavesialueet (1E, 2E ja E), joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta. Pohjavesien pilaantumisen ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävien vesiensuojelutoimenpitein. Vesiensuojeluviranomaisille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen maankäytön muutoksia suunniteltaessa ja toteutettaessa.
	VOIMAJOHTO 400 kV ja 220 kV Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	VOIMAJOHTO 110 kV Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	UUSI VOIMAJOHTO 400 kV Merkinnällä osoitetaan voimajohtohankkeiden YVA-menettelyn perusteella valitut linjaukset tai muutoin rakentamisen edellytykset täyttävät voimajohtojen linjaukset (ei edellytä yleissuunnittelua tai lunastuslupavaihetta). Merkintää koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	OHJEELLINEN VOIMAJOHTO 110 kV Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat YVA-menettelyyn tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta rakentaminen voi edellyttää vielä pieniä muutoksia. Merkintä ei edellytä alueidenkäyttölain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.
	VOIMAJOHDON YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan sähköverkon kehittämistarve pitkällä aikavälillä. Nuolimerkintä on yleispiirteinen yhteystarve, jota ei ole tutkittu tarkemmillä selvityksillä. Sijainnin määrittely ja toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaista vaikutusten arviointia riittävien selvitysten perusteella. Yhteystarpeella on hankeperustelut, mutta siihen ei voida liittää alueidenkäyttölain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta. Arvioitu toteuttamisaikataulu on 5-20 vuotta.

Kaavamerkintä	Kaavamääräys
	VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ARKEOLOGINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen 7.11.2024 mukaiset valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (VARK 2024). Alueilla on yksi tai useampi muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden säilymistä. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota VARK inventoinnissa todettuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin. Aluetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto. Kohteisiin liittyvistä lupa-asioista vastaa aina Museovirasto.
	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen (VAMA 2021) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen luonnon- ja kulttuuripiirteet ja maisemakuva sekä turvattava maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltujen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Pohjois-Pohjanmaa Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021 aluekuvauksissa esitettyyn arviointiin luonnon- ja kulttuuripiirteisiin sekä maisemakuvaan.

5.3 Yleiskaava- ja asemakaavat

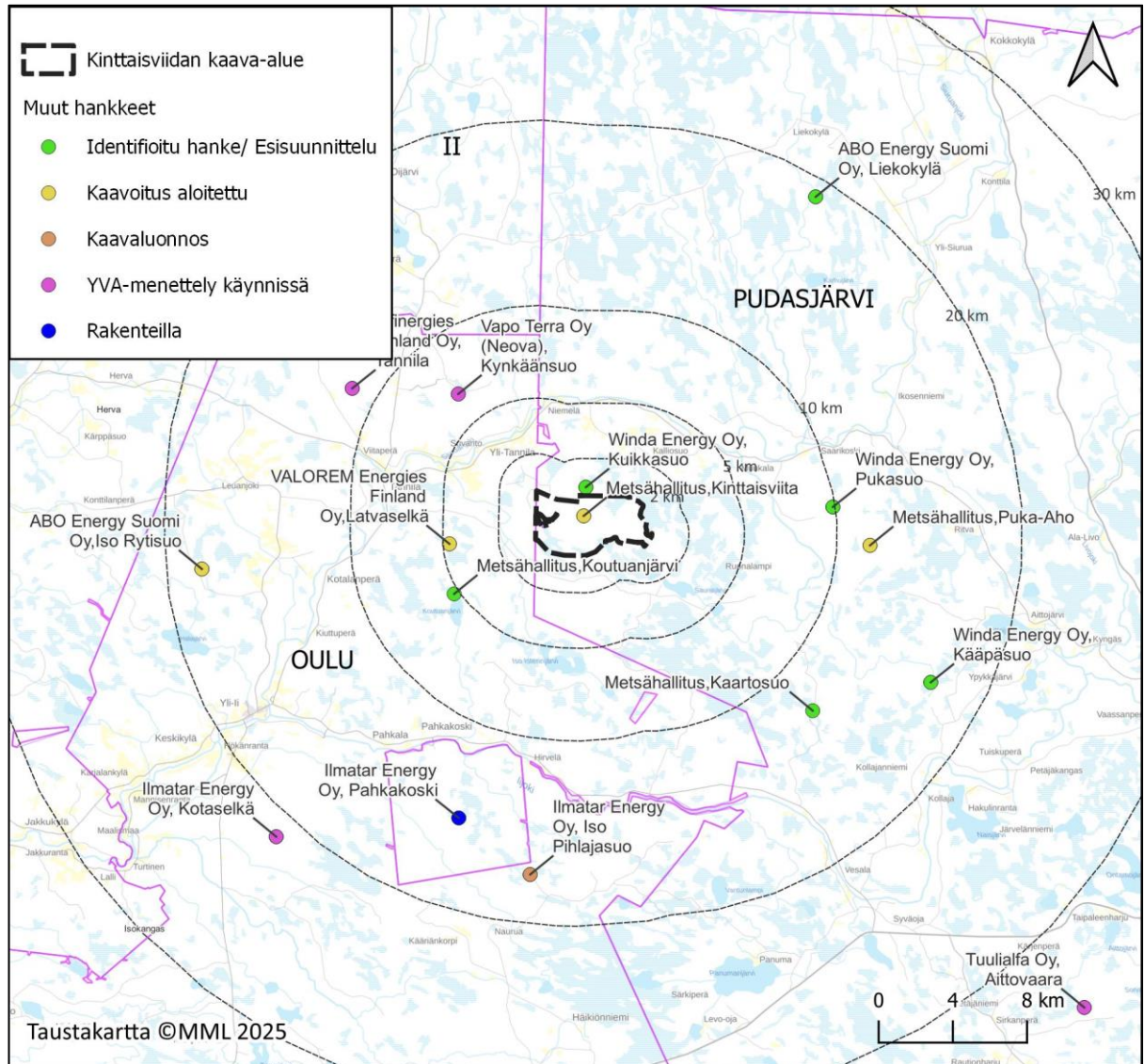
Kuva 5.5. Kaava-alueen lähistöllä olevat yleis- asema- ja ranta-asemakaavat.

Kaava-alueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja tai asemakaavoja. Uuden Oulun yleiskaava rajautuu kaava-alueen länsipuolelle. Siruanjoen ranta-alueiden osayleiskaava sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta luoteeseen ja länteen päin. Kierikin osayleiskaava sijaitsee noin 10 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta lounaaseen, Oijärven yleiskaava noin 13 kilometriä kaava-alueesta luoteeseen, Iijokivarren osayleiskaava noin 15 kilometriä kaava-alueesta kaakkoon, Pahkakosken tuulivoimapuiston yleiskaava noin 15 kilometriä luoteeseen ja Karjalankylän osayleiskaava noin 17 kilometriä kaava-alueesta lounaaseen. Lähimmät asemakaava-alueet ovat Yli-lin

kirkonkylän asemakaava ja Ison Orastinjärven rantakaava, jotka sijaitsevat noin 17 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta lounaaseen. Pudasjärven Kurenalan asemakaava-alue sijaitsee noin 34 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta kaakkoon.

5.4 Lähialueen muut tuulivoimahankkeet

Seuraavassa kartassa (Kuva 5.6) on esitetty lähialueen muut tiedossa olevat tuulivoimahankkeet.

Kuva 5.6. Kinttaisviidan kaava-alueesta noin 30 kilometrin etäisyydellä olevat muut tuulivoimahankkeet.

Taulukko 5.5. Toiminnassa tai suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet 30 kilometrin säteellä Kinttaisviidan kaava-alueesta.

Hanke	Kunta	Voimalamäärä	Tila	Etäisyys (noin)
Kuikkasuo	Pudasjärvi	15–20	Esisuunnittelussa	0 km
Koutuanjärvi	Oulu	23	Esisuunnittelussa	5 km
Latvaselkä	Oulu	8-13	Esisuunnittelussa	5 km
Kynkäänsuo	Oulu	12–15	YVA-menettely	7 km
Pukasuo	Pudasjärvi	11–15	Esisuunnittelussa	10 km
Tannila	Oulu	10–15	YVA-menettely	11 km
Puka-Aho	Pudasjärvi	20-30	Kaavoitus aloitettu	12 km
Kaartosuo	Pudasjärvi	10	Esisuunnittelussa	12 km
Kääpäsuo	Pudasjärvi	50–60	Esisuunnittelussa	15 km
Pahkakoski	Ii	30	Rakenteilla	15 km
Iso-Pihlajasuo	Oulu	9	Kaavaluonnos	17 km
Iso-Rytisuo	Oulu	9	Kaavoitus aloitettu	18 km
Liekokylä	Pudasjärvi	37	Esisuunnittelussa	19 km
Kotaselkä	Oulu	14-18	YVA-menettely	21 km

6 Laadittavat selvitykset

Kaavoituksen kanssa samaan aikaan tehdään YVA-lain (Laki ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä) mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Kaavassa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia sekä YVA:n yhteydessä tehtäviä selvityksiä, joita ovat muun muassa seuraavat:

- Meluselvitys
- Varjostusvälkeselvitys
- Näkemäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Arkeologinen inventointi
- Hiilitaselaskennat
- Metsästäjähaastattelu
- Asukaskysely
- Natura-arvioiden tarveharkinta ja mahdolliset Natura-arvioinnit
- Luontoselvitykset
 - Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys
 - Pesimälinnustoselvitys
 - Pöllöselvitys
 - Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
 - Päiväpetolintutarkkailu
 - Lintujen kevätmuutontarkkailu
 - Lintujen syysmuutontarkkailu
 - Liito-oravaselvitys
 - Viitasammakkoselvitys
 - Lepakkoselvitys
 - Lumijälkilaskennat
- Mahdolliset muut vaadittavat selvitykset

7 Vaikutusten arviointi

Yleiskaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset alueidenkäyttölain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Tuulivoimalat vaikuttavat ympäristöönsä muuttamalla maisemaa sekä tuottamalla ääntä ja välkettä. Tuulivoimarakentamisella voi olla vaikutuksia luonnonarvoihin ja ihmisten elinoloihin. Luontovaikutukset voivat kohdistua erityisesti linnustoon ja muihin eläimiin ja huomionarvoisiin luontotyypeihin.

Yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan erityisesti hankkeen luonto-, maisema-, melu- ja varjostusvaikutuksia sekä vaikutuksia kulttuuriperintöön ja -ympäristöön ja poronhoitoon. Vaikutuksia arvioidaan tarvittavassa laajuudessa myös esimerkiksi ilmastoon, liikenteeseen sekä maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Vaikutusten arviointi perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksiin ja tehtyihin selvityksiin.

Kullakin vaikutustyyppillä on erilainen vaikutusalueensa. Osa vaikutuksista rajoittuu aivan tuulivoimaloiden rakennuskohteiden läheisyyteen. Osa vaikutuksista, kuten maisema- ja linnustovaikutukset, saattavat ulottua laajemmalle alueelle. Arvioinnissa hyödynnetään ympäristöministeriön laatimaa ohjeistusta tuulivoimarakentamisesta ja sen vaikutusten arvioinnista.

8 Osallistuminen ja tiedottaminen

8.1 Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa kantaan kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavoista mielipiteensä (AKL 62 §).

AKL:n 62 §:n mukaan osallisia ovat kaava-alueen ja sen vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat, alueella toimivat yritykset ja elinkeinon harjoittajat ja työssäkäyvät eli kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

Osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään. Näitä ovat ainakin:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset

- Kaavan vaikutusalueen asukkaat
- Kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- Yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Virkistysalueiden käyttäjät
- Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
- Tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt kuten luonnonsuojeluyhdistykset ja metsästysryhmät
- Elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset

Näitä ovat ainakin:

- Fingrid Oyj
- Digita Oyj

- Telia Finland Oyj
- Elisa Oyj
- DNA Oyj
- Finavia Oyj
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Suomen Erillisverkot Oy
- Paliskuntain yhdistys
- Kollajan paliskunta
- Pudasjärven Livon paliskunta
- Ikosen paliskunta

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Pudasjärven kaupunki
- Naapurikunnat ja -kaupungit (Oulu, Ranua, Ii, Utajärvi)
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo, (Museo- ja tiedekeskus Luuppi, Oulu)
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde
- Luonnonvarakeskus
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto AVI
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- Väylävirasto
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Metsäkeskus
- Metsähallitus
- Ilmatieteen laitos
- Puolustusvoimat

8.2 Viranomaisyhteistyö

Kaavamenettelyn yhteydessä pidetään viranomaisneuvottelut kaavan valmisteluvaiheessa ennen valmisteluaineiston nähtävilläoloa sekä tarvittaessa toinen neuvottelu sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja ehdotusta koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu (AKL 66.2 §, MRA 18§).

8.3 Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osayleiskaavan vireille tulosta, kaavan valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta sekä kaavan voimaantulosta tiedotetaan Pudasjärven kaupungin internetsivuilla www.pudasjarvi.fi sekä Pudasjärveläinen, Ijokiseutu ja Kaleva-lehdissä.

Nähtävilläoloaikoina osalliset voivat esittää mielipiteitään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) sekä kaavan valmisteluaineistosta (kaavaluonnos) ja kaavaehdotuksesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikaan järjestetään myös yleisötilaisuus. Kaavoitus ja YVA-menettelyn aikana järjestetään poronhoitolain mukaisia neuvotteluita.

Nähtävilläoloaikana osayleiskaavan aineisto on nähtävillä kaupungin internetsivuilla ja Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelussa Kohtaamossa, Hyvän olon keskus Pirtissä osoitteessa Varsitie 1, 93100 Pudasjärvi (asiakaspalvelun aukioloaikoina).

Kaavan vireilletulo ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Pudasjärven kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää Kinttaisviidan tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen 26.11.2024 § 372.

Metsähallitus ja Pudasjärven kaupunki tekevät sopimuksen kaavoitukseen liittyen, jossa sovitaan osapuolten yhteistyöstä yleiskaavan valmistelussa, tehtävä- ja kustannusjaosta sekä alustavasta aikataulusta.

Pudasjärven kaupunginhallitus päättää osayleiskaavan vireille tulosta ja alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä ja sen nähtäville asettamisesta. Kaavan vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kaupungin internetsivuilla. Kaava-alueen ja kaava-alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotetaan kirjeitse kaavoituksen vireilletulosta ja OAS:sta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi, jolloin aineistosta pyydetään lausuntoja ja osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä (AKL 63 §:n mukainen kuuleminen). Nähtävillä oloaikana pidetään OASia esittelevä yleisötilaisuus, joka voidaan pitää yhteisenä samaan aikaan toteutettavaan YVA-menettelyyn liittyvän yleisötilaisuuden kanssa.

Kaavan valmisteluvaihe

Kaavan valmisteluvaiheessa OAS:ista saadut palautteet käsitellään ja niihin laaditaan vastineet. Pudasjärven kaupunginhallitus päättää kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtäville asettamisesta.

Kaavan valmisteluaineiston nähtävillä olosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kaupungin nettisivuilla. Lisäksi kaava-alueen ja kaava-alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotetaan kirjeitse kaavoituksen valmisteluvaiheen aineiston nähtäville asettamisesta. Kaavan valmisteluvaiheen aineisto (kaavaluonnos, kaavaselostus, tarvittavat selvitykset) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi, jolloin aineistosta pyydetään lausuntoja. Osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä (AKL 62 §:n MRA 30 §:n mukainen kuuleminen). Kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, joka voidaan pitää yhteisenä samaan aikaan toteutettavaan YVA-menettelyyn liittyvän yleisötilaisuuden kanssa.

Kaavaehdotusvaihe

Kaavan valmisteluvaiheen nähtävillä oloaikana saadut mielipiteet ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan perustellut vastineet. Kaavaehdotuksen laadinnassa huomioidaan myös YVA-menettelystä saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Kaavaan tehdään palautteen pohjalta tarvittavat muutokset. Pudasjärven kaupunginhallitus päättää kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kaupungin internetsivuilla. Lisäksi kaava-alueen ja kaava-alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotetaan kirjeitse kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotusvaiheen aineisto (kaavaehdotus, kaavaselostus, tarvittavat selvitykset) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (AKL 65 § ja MRA 19 §). Kaavaehdotuksesta pyydetään lausuntoja ja osalliset voivat jättää siitä muistutuksen. Kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana pidetään yleisötilaisuus.

Kaavan hyväksyminen

Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet. Kaavan hyväksyy kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuusto (AKL 37§).

Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskukselle, Pohjois-Pohjanmaan liitolle ja niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä kuulutetaan virallisesti AKL 67 §:n ja MRA 94 §:n mukaan. Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten, kun kuntalaissa säädetään (AKL 188 §). Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaa, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu (MRA 93 §). Lainvoimaisuudesta kuulutetaan kaupungin nettisivulla ja lijkiseudussa, Pudasjärveläisessä ja Ka-levassa.

9 Tavoiteaikataulu

Osayleiskaavan laadinnan tavoiteaikataulu

Työvaihe	Tavoiteaikataulu
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	2/2025–6/2025
Kaavan valmisteluvaihe (kaavaluonnos)	11/2025–3/2026
Kaavaehdotusvaihe	7/2026–10/2026
Kaavan hyväksyminen	12/2026

Kaavoituksen kanssa rinnakkain tehdään YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenet- telyä. Tarkoituksena on, että prosessit etenevät rinnakkain, ja yleisötilaisuuksissa kerrotaan sekä YVA:n että kaavan tilanteesta.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tavoiteaikataulu

Työvaihe	Tavoiteaikataulu
YVA-ohjelman laadinta	2/2025–4/2025
Selvitysten laadinta	2/2025–11/2025
YVA-ohjelma nähtävillä ja yhteysviranomaisen lausunto	3/2025–4/2025, 6/2025
YVA-selostuksen laadinta	11/2025–3/2026
YVA-selostus nähtävillä ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä	4/2026–8/2026,

10 Yhteystiedot

Pudasjärven kaupunki

Kaupunginhallitus
PL 10, Varsitie 7
93101 Pudasjärvi

Kaavoituksen yhteyshenkilö:

Janne Karhu
Tekninen johtaja
puh. 040 544 3219
janne.karhu(at)pudasjarvi.fi

Kaavaa laativa konsultti

Sitowise Oy
Ville Alasalmi,
Maankäytön suunnittelija, DI (YKS 758)
puh. 044 427 9569
ville.alasalmi(at)sitowise.com

Hankevastaava

Metsähallitus
Kasper Åman
Projektipäällikkö
puh. 040 621 5871
kasper.aman(at)metsa.fi

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaava-aineistoista

Mielipiteet ja lausunnot pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisesti johonkin seuraavista:

- Toimitettuna Pudasjärven kaupungin asiakaspalveluun (aukioloaikoina) osoitteeseen:
Kohtaamo, Hyvän olon keskus Pirtti, Varsitie 1, 93100 Pudasjärvi
- Postilla osoitteeseen:
Pudasjärven kaupunki, tekninen osasto,
Karhukunnaantie 6 (PL 10),
93101 Pudasjärvi
- Sähköpostilla osoitteeseen:
kirjaamo(at)pudasjarvi.fi